

Folketingets Forhandlinger. (7.)

97 12. Okt. 1897: 1. Beh. af Finanslovf. f. 1898—99. 98

heller ikke Anledning til at opholde mig yderligere ved almindelige politiske Betragtninger. Kun maa jeg sige et Par Ord til det ærede Medlem for Møen (F. Bojsen). Dette ærede Medlem dvælede med Sorg ved Mindet om det i Sommer afgaaede Ministerium. Det kan naturligvis ikke være andet; ingen stod dette Ministerium saa nær som han, og ingen er derfor mere kaldet til at føle Sorg ved dets Afgang. Men naar han mener, at Forholdet var det, at det forrige Ministerium havde et Flertal for sig i begge Ting, dog at Flertallet synes at have ladet sig kujonere af smaa Mindretal, saa forekommer det mig, at dette er en Forklaring, der ikke har stor Sandsynlighed for sig, og jeg kan heller ikke ret vel tro, at den historiske Granskning vil blive staaende just ved denne Opfattelse. Jeg tror, at Sammenhængen tværtimod var den, at det afgaaede Ministerium ikke havde Flertal i noget af Tingene. Men tillige var Stillingen i begge Ting saaledes, at Ministeriet ikke paa Forhaand mødtes af udpræget Uvilje eller Modstand, dog at Folketingets Holdning efter Afgivelsen af den bekendte Erklæring var mere venskabelig end det andet Tings. Men medens Regeringen saaledes stod uden at have Flertal og uden at ville søge fast Støtte i noget af de to Ting, prøvede det at manøvrere sig frem og at opnaa politiske Resultater ved vekselvis at bruge Tingene, det ene mod det andet. Under disse Forsøg arriverede det da tilsidst Ministeriet at komme til at falde over sine egne Ben. Saaledes tror jeg, at den historiske Fremstilling af Sammenhængen vistnok nærmest vil blive.

Jeg skal nu gaa over til at gøre nogle Bemærkninger om vor finansielle Stilling, hvilke jeg til Dels kan knytte til Udtalelser, som allerede ere faldne. Meget vidtløftig er der heller ikke her Anledning til at tale, thi vor finansielle Stilling er i Øjeblikket gunstig, og der er altid mere Grund til at tale om Finanserne, naar deres Forfatning er daarlig, end naar den er god. Som man allerede har gjort opmærksom paa, viser det sidste Statsregnskab ganske vist nominelt et Underskud paa 700,000 Kr.; men Grunden hertil er den, at der er afholdt betydelige Udgifter til ny Jærnbaneanlæg, medens man har undladt at

optage Statslaan, hvortil der ellers var givet Bemyndigelse, til et Beløb af 3,700,000 Kr. Det er særdeles forstandigt, at Finansministeren har undladt at laane dette Beløb, da der ikke har været Brug derfor. Men jeg gaar ud fra, at den Bemyndigelse, der i sin Tid er given, maa være at opfatte saaledes, at disse 3,700,000 Kr., som ikke ere blevne laante, fordi det ikke har været nødvendigt, heller ikke fremtidig ville blive laante. Det er en daarlig Forretning at laane Penge og lægge dem hen i Statskassen. At det sidst afsluttede Statsregnskab viser et saa gunstigt Resultat, hidrører, hvad der ogsaa er gjort opmærksom paa, derfra, at de ordinære Indtægter ere indgaaede med et meget større Beløb, end de vare anslaaede til; de ere indgaaede med ikke mindre end $5\frac{1}{4}$ Mill. Kr. mere. Ved ordinære Indtægter forstaar jeg Indtægterne paa §§ 2—8. De vare kalkulerede paa Finansloven 1896—97 til $58\frac{1}{2}$ Mill. Kr., og de ere indgaaede med over $63\frac{3}{4}$ Mill. Kr.; altsaa, disse Indtægter have indbragt omtrent 9 pCt. mere end beregnet. Deraf falder omtrent 1,300,000 Kr. paa Statsbanerne og $3\frac{1}{3}$ Mill. paa de indirekte Afgifter. Dette er et nyt Vidnesbyrd om den Forsigtighed, hvormed vore Budgetter lægges. Dette er god finansministeriel Praksis, og den har jeg ikke noget at indvende imod; men det er tillige et Vidnesbyrd om, at man ikke altid skal være altfor ængstelig og ikke ved enhver Lejlighed hænge sig i, om der ved Finanslovens Affattelse fremkommer fuldstændig Balance. Aarets virkelige Fremgang kan imidlertid ikke maales ved at sammenligne Statsregnskabet med Finansloven, som jo kun indeholder et Skøn, men derimod ved at sammenligne det med det forudgaaende Finansaars Regnskab, som indeholder det virkelige. Og da viser det sig, at Fremgangen er betydeligt mindre. I Sammenligning med Aaret 1895—96 er Fremgangen knap 2 Millioner Kroner, medens Aaret 1895—96 sammenlignet med det atter forudgaaende Finansaar 1894—95 havde en Fremgang at opvise paa over 4 Mill. Kr. Det var imidlertid ogsaa et ganske overordentlig gunstigt Aar. Aaret 1896—97 har derimod vel været godt, særdeles godt, men det har ikke været ekstraordinært glimrende. Den Fremgang, som